

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 – Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Облік, аудит і податковий консалтинг»
(назва освітньої програми)

на тему: **Фінансова звітність у системі управління вітчизняних підприємств:**
методико-прикладні аспекти обліку, аналізу та контролю
(на прикладі ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД»)
(назва теми)

Виконавець:

студентка ФМОІТ

Колпакова Анастасія Євгеніївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Доктор економічних наук, професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. МЕТОДИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	8
1.1. Сутність фінансової звітності вітчизняних підприємств та її форми	8
1.2. Вимоги до складання фінансової звітності вітчизняних підприємств	22
1.3. Фінансова звітність як інформаційне джерело для аналізу фінансового стану вітчизняних підприємств	29
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД»	41
2.1. Фінансово-економічна характеристика ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД».....	41
2.2. Практика складання фінансової звітності на досліджуваному підприємстві.....	46
2.3. Напрямки вдосконалення формування фінансової звітності ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД».....	50
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД»	54
3.1. Аналіз фінансово-економічних показників фінансової звітності досліджуваного підприємства.....	54
3.2. Контроль складання та дотримання термінів подання фінансової звітності ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД».....	63
3.3. Напрямки вдосконалення контролю складання фінансової звітності та дотримання термінів її подання на досліджуваному підприємстві.....	66

ВИСНОВКИ	71
Список використаних джерел	74
Додатки	79

ВСТУП

Актуальність теми. Дослідження фінансової звітності у системі управління вітчизняних підприємств є актуальним з ряду причин. По-перше, фінансова звітність є основним інструментом для внутрішнього та зовнішнього аналізу діяльності підприємства. Її точність та достовірність визначають ступінь довіри стейкхолдерів до управління підприємством, а також є важливою основою для прийняття стратегічних рішень. У контексті сучасної бізнес-середы, де конкуренція посилюється, а потреби стейкхолдерів зростають, належне ведення та аналіз фінансової звітності стає критично важливим для успішного функціонування підприємства.

По-друге, в умовах постійних змін у законодавстві, включаючи стандарти фінансової звітності та вимоги регуляторів, методики обліку, аналізу та контролю фінансової звітності постійно вдосконалюються. Підприємства повинні адаптувати свою практику до нових вимог, що вимагає постійного оновлення методів та підходів до ведення обліку та аналізу. Дослідження такої теми дозволить виявити оптимальні практики та методики, які відповідають поточним вимогам та сприятимуть ефективному управлінню фінансами підприємства.

Крім того, в умовах росту глобалізації та інтеграції вітчизняних підприємств у міжнародні ринки, важливим стає відповідність фінансової звітності міжнародним стандартам. Багатонаціональні компанії та інвестори часто вимагають від підприємств подання фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів. Таким чином, дослідження методик обліку, аналізу та контролю фінансової звітності з орієнтацією на міжнародні стандарти стає актуальним для підприємств, що прагнуть до міжнародної експансії.

Важливо також враховувати зростаючі вимоги до прозорості та відкритості з боку різних зацікавлених сторін, таких як інвестори, урядові органи, споживачі та інші. Фінансова звітність стає важливим інструментом для комунікації з цими

стейхолдерами та забезпечення їхньої довіри. Таким чином, дослідження методик обліку, аналізу та контролю фінансової звітності в контексті забезпечення прозорості та відкритості також має велике значення у сучасному бізнес-середовищі.

Отже, дослідження методик обліку, аналізу та контролю фінансової звітності у системі управління вітчизняними підприємствами, на прикладі ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД», має велике практичне значення в умовах сучасного бізнесу. Воно допоможе підприємствам ефективніше використовувати свої фінансові ресурси, приймати обґрунтовані рішення та забезпечити стабільний розвиток в умовах змінного економічного середовища.

Питаннями методико-прикладних аспектів обліку, аналізу та контролю формування фінансово-економічних показників звітності цікавилась та досліджувала багата кількість теоретичних та практичних дослідників, а саме: Бакурова Г.В., Безверхий К., Безродна Т.М., Вигівська І.М., Голов С. Ф., Гуренко Т.О., Давидов Г. М., Житній П., Іванюта П.В., Кебко В.В., Кузнецова С.А., Кулаковська Л.П., Піча Ю.В., Крупка Я. Д., Лоханова Н.О., Озеран А.В., Пантелійчук Л., Позов А. Х., Починок Н. В., Сопко В.В., Харламова О.В., Хомин П.Я., Цал-Цалко Ю. С., Цветкова Н., Чалий І., Шимоханская Т.В., Щирська А.Ю.

Вивчення наукових досліджень у галузі обліку, аналізу та контролю фінансової звітності виявляє, що ця проблематика залишається актуальною та відкритою для обговорення. Існують різні підходи до формування фінансово-економічних показників, і велика кількість наукових праць присвячена пошуку оптимальних методик та підходів у цій області.

Таким чином, дослідження методико-прикладних аспектів обліку, аналізу та контролю фінансової звітності не лише відображає поточний стан та тенденції розвитку бухгалтерського обліку, але й визначає перспективи його подальшого розвитку. Враховуючи швидкі зміни в економічному середовищі та вимоги ринку, дослідження цієї проблематики надає підприємствам важливі інструменти для

оптимізації управління фінансовими ресурсами та забезпечення їхньої стійкості у конкурентному середовищі.

Об'єктом дослідження є методико-прикладні аспекти обліку, аналізу та контролю фінансової звітності в системі управління вітчизняних підприємств.

Предметом дослідження є процес формування фінансової звітності та її контролю на ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД».

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є надання потенційних напрямів вдосконалення формування фінансової звітності та її контролю на досліджуваному підприємстві.

Для досягнення поставленої мети ми визначили наступне коло завдань:

- дослідити сутність фінансової звітності вітчизняних підприємств та її форми;
- вивчити вимоги до складання фінансової звітності вітчизняних підприємств;
- проаналізувати фінансова звітність як інформаційне джерело для аналізу фінансового стану вітчизняних підприємств;
- навести фінансово-економічна характеристика ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД»;
- розглянути практику складання фінансової звітності на досліджуваному підприємстві;
- проаналізувати фінансово-економічні показники фінансової звітності досліджуваного підприємства;
- дослідити контроль складання та дотримання термінів подання фінансової звітності ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД»;
- Запропонувати потенційні напрямки вдосконалення формування фінансової звітності та її контролю на досліджуваному підприємстві.

Методи дослідження. Під час виконання кваліфікаційної роботи були використані як загальнонаукові, так і спеціалізовані методи дослідження. До загальнонаукових методів відносяться аналіз та синтез, а також індукція та дедукція. Щодо спеціалізованих методів, було використано такі як спостереження, розрахунок відносних та середніх значень, використання графічного методу, порівняльний аналіз, а також економіко-математичне моделювання та прогнозування.

Інформаційна база дослідження. Законодавчі та нормативні акти, що відносяться до бухгалтерського обліку, аналізу та контролю фінансової звітності, наукові дослідження, журнали, матеріали конференцій і семінарів, а також електронні періодичні видання були використані під час написання кваліфікаційної роботи з використанням інформації, яка щорічно надається Державною службою статистики України. Крім того, були враховані бухгалтерські документи, облікові реєстри, а також фінансова та статистична звітність ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД».

Структура та обсяг роботи. У кваліфікаційній роботі використано 40 джерел інформації. Загальний обсяг роботи 73 сторінки, 5 таблиць, 4 ілюстрації, 4 формули, 5 додатків.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження методико-прикладних аспектів обліку, аналізу та контролю фінансової звітності в системі управління вітчизняних підприємств (на прикладі ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД») в даній кваліфікаційній роботі були вирішені поставлені завдання, а саме: досліджено сутність фінансової звітності вітчизняних підприємств та її форми; вивчені вимоги до складання фінансової звітності вітчизняних підприємств; проаналізована фінансова звітність як інформаційне джерело для аналізу фінансового стану вітчизняних підприємств; наведена фінансово-економічна характеристика ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД»; розглянуто практику складання фінансової звітності на досліджуваному підприємстві; проаналізувано фінансово-економічні показники фінансової звітності досліджуваного підприємства; досліджений контроль складання та дотримання термінів подання фінансової звітності ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД»; запропоновані потенційні напрямки вдосконалення формування фінансової звітності та її контролю на досліджуваному підприємстві.

В першому розділі кваліфікаційної роботи було розглянуто методико-прикладні аспекти складання фінансової звітності підприємствами в Україні. Розкрито сутність та склад фінансової звітності, порядок складання кожної з форм фінансової звітності, терміни їх подання, а також спрощена звітність. Наданий опис головних фінансово-економічних показників кожної з форм фінансової звітності. Розкриті вимоги до порядку складання фінансових звітів та нормативно-правові акти, що їх регулюють. Освітлені принципи, якими необхідно керуватися при веденні бухгалтерського обліку та складанні фінансової звітності, а також дії – що передують її складанню. Також, фінансову звітність було розглянуто з точки зору інформаційного джерела для здійснення аналізу, покроково розкриті основні етапи аналізу, коефіцієнти та їх потенційні значення.

У другому розділі кваліфікаційної роботи було представлено важливі аспекти фінансово-економічної характеристики ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД». Аналіз фінансових показників допоміг отримати уявлення про фінансовий стан та ефективність діяльності підприємства. Дослідження практики складання фінансової звітності показало наявність потенційних аспектів для вдосконалення, зокрема в частині внутрішніх процедур та стандартів звітності.

Важливим висновком є необхідність розвитку та удосконалення системи формування фінансової звітності у ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД». Це включає в себе удосконалення методів аналізу та контролю за фінансовими даними, а також впровадження сучасних підходів до звітності, які відповідають міжнародним стандартам.

Щодо напрямків вдосконалення звітності – ми вважаємо, що досліджуваному підприємству слід замислитись над перспективами складання не тільки фінансової звітності за українськими стандартами бухгалтерського обліку. Пропонуємо розглянути перспективи складання фінансової звітності за МСФЗ та інтегрованої звітності. В даному розділі було розглянуто ряд проблем та позитивні наслідки після впровадження складання звітності за МСФЗ та інтегрованої звітності.

У ході аналізу фінансово-економічних показників ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД» було виявлено ряд ключових аспектів, що варто враховувати при подальшому вдосконаленні фінансової стратегії підприємства. Зокрема, було встановлено динаміку розвитку досліджуваного підприємства та його фінансовий стан протягом досліджуваного періоду. Цей аналіз дозволяє зрозуміти, які напрямки є перспективними для подальшого розвитку компанії, а також виявити слабкі місця, які потребують невідкладного уваги.

Контроль складання та дотримання термінів подання фінансової звітності ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД» виявився важливим аспектом управління підприємством. Забезпечення своєчасності та точності звітності є ключовим для довіри стейкхолдерів та управління фінансами компанії. Тому рекомендується

вдосконалити контрольні механізми та процедури для запобігання можливим порушенням у цій сфері.

Піддавши ретельному аналізу та контролю процес формування фінансово-економічних показників фінансової звітності ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД» ми прийшли до висновку, що введення в штатний розпис посади внутрішнього контролера або аудитора є стратегічно важливим кроком для підприємства з точки зору підвищення ефективності та надійності управління фінансами та оптимізації внутрішнього контролю.

За допомогою внутрішнього контролю складання фінансової звітності можна виявити та усунути можливі недоліки та порушення в обліковій політиці підприємства. Запровадження ефективних методик та процедур контролю є важливим кроком у напрямку підвищення надійності та достовірності фінансової звітності.

У світлі вищезгаданих аспектів рекомендується акцентувати увагу на вдосконаленні системи контролю складання фінансової звітності та її подання. Це дозволить підприємству забезпечити високу якість та достовірність фінансової інформації, що є важливим кроком для підтримання довіри інвесторів та партнерів.

Врахування запропонованих потенційних напрямів вдосконалення формування фінансової звітності та її контролю на досліджуваному підприємстві може мати значний вплив на процеси управління та прийняття управлінських рішень. Використання цих рекомендацій та стратегій допоможе уникнути можливих помилок та неточностей у фінансовій звітності, що є критичним для забезпечення достовірності фінансової інформації.

Загалом, впровадження запропонованих напрямів вдосконалення формування фінансової звітності та контролю на підприємстві є важливим етапом у підвищенні його ефективності та стабільності. Це дозволить забезпечити оптимальне використання ресурсів, підвищити конкурентоспроможність підприємства на ринку та забезпечити стабільний фінансовий розвиток у майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аудит адміністративної діяльності: Теорія та практика. Пер. з англ. В. Шульга. К.: Основи, 2000. 190 с.
2. Бакурова Г.В. Значення фінансової звітності підприємств для прийняття рішень на її основі. Г.В. Бакурова, О.І. Трохимець. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2013. № 1 (70). С. 92–95.
3. Безверхий К. Вітчизняна фінансова звітність за МСФЗ: міфологія від Мінфіну. К. Безверхий. Бухгалтерський облік і аудит. 2013. № 2. С. 8–11.
4. Безродна Т.М. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: визначення сутності поняття. Т.М. Безродна. [Електронний ресурс] Режим доступу:http://www.nbuiv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/VSUNU/2008_10_2/bezrodna.pdf.
5. Бухгалтерський облік для економістів і правознавців: [навч. посіб]. [Л.Є. Берадзе, Т.А. Бондар, М.О. Воронова та ін.] ; за заг. ред. Ю.А. Кузьмінського. К.: КНЕУ, 2007. 648 с.
6. Бухгалтерський управлінський облік: підручник для студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. [Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, Н.М. Малюга, Л.В. Чижевська]; за ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. [2-е перероб. і доп.]. Житомир: ПП «Рута», 2002. 480 с.
7. Вигівська І.М. Поняття достовірності фінансової звітності та фактори впливу при її визначені. І.М. Вигівська, М.І. Скрипник, О.О. Григоревська. Вісник ЖДТУ. 2017. № 1(79). С. 145–154.
8. Голов С. Ф. Фінансовий облік: Підручник. С. Ф. Голов, В. М. Костюченко, І. Ю. Кравченко, Г. А. Ямборко К.: Лібра, 2005. 976 с.
9. Гуренко Т.О. Формування внутрішньогосподарської звітності. Т.О.Гуренко, С.І.Деревянко, С.О.Олійник. Науковий вісник Національного університету

- біоресурсів і природокористування України. К.: ВЦ НУБіП України, 2012. Вип. 169: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес, ч. 2. С. 101-107.
10. Давидов Г. М. Звітність підприємств: навч. посіб.. Г. М. Давидов, Н. С. Шалімова. 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2011. 623 с.
11. Житній П. Принципи формування облікової політики. Бухгалтерський облік і аудит. 2005. - №4. С. 25-27.
12. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV зі змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
13. Іванюта П.В.. Внутрігосподарський (управлінський) облік у виробничих підрозділах сільськогосподарських господарюючих суб'єктів. П.В.Іванюта, З.М.Левченко. К.: Центр навч.літ-ри, 2006. 368 с.
14. Кебко В.В. Фундаментальні основи розвитку складових сучасної фінансової звітності. В.В. Кебко. Облік і фінанси. 2016. № 2(72). С. 23–28.
15. Корінь А.М. Шляхи удосконалення методики складання фінансової звітності. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. № 4. С. 994–998.
16. Король С. Я. Управлінська звітність: сутність і алгоритм формування. Бізнес-Інфом. 2014. № 7. С. 325-327.
17. Костирко Р.О. Інтегрована модель звітності компаній: передумови, принципи, складові. Економіка України. 2013. № 2(615). С. 18-28.
18. Кузнецова С.А. Інтегрована управлінська звітність: глобальні виклики та локальні рішення в епоху ноосфери. Економічний нобелівський вісник. 2014. № 1 (7). С. 270-279.
19. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Навч. посіб. 2-е вид. К.: Каравела, 2005. 560 с.
20. Крупка, Я. Д. Бухгалтерський облік: підручник. Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Р. В. Романів [та ін.]. Т. : ТНЕУ, 2018. 460с.

21. Лоханова Н.О. Інтегрована звітність як продукт цілісної обліково-аналітичної системи. Н.О. Лоханова. Вісник соціально-економічних досліджень. 2012. Випуск 4(47). С. 50-56.
22. Малишкін О., А. Кравчук, В, Мальована. Український баланс: можливості трансформації до євроформату. Бухгалтерський облік і аудит. 2016. № 6. С. 16–26.
23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Міністерством фінансів України від 07.02.2013 р. № 73, зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
24. Озеран А.В. Бухгалтерська та фінансова звітність: трансформація понять. Бухгалтерський облік і аудит. 2016. № 1. С. 16–23.
25. Пантелійчук Л. Формування облікової політики підприємства. Бухгалтерський облік та аудит. 2004. - №12. С. 25-29.
26. Позов А. Х. Формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності промислових підприємств : автореф. дис. канд. ек. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)». А. Х. Позов. К., 2013. 22 с.
27. Починок Н. В. Методи обліку витрат на персонал відповідно до інформаційних потреб користувачів. Розвиток бухгалтерського обліку, контролю та аналізу у сучасних концепція управління. Матеріали міжнар. Наук- практи. конф., 2011 р., 19–20 травня, м. Судак. Сімферополь, ВД «АРІАЛ», 2011. С. 275–278.
28. Проект міжнародного формату інтегрованої звітності <IR>. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://bdo.com.ua/integririvanna_ja_otchetnost.
29. Пуцентейло П.Р. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-

- Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького, 2015. Вип. 11. 360 с. С. 224-232.
30. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: [навч. посіб]. В.В. Сопко. К.: КНЕУ, 2006. 526 с.
31. Тлучкевич Н.В. Формування системи внутрішньої управлінської звітності в сільськогосподарських підприємствах. Економіка АПК. 2008. №9. С. 82-88.
32. Управління формуванням конкурентоспроможного потенціалу підприємств (теоретико-методологічний аспект): [монографія] . О.Д. Гудзинський, С.М. Судомир, Т.О. Гуренко ; за заг. ред. О.Д. Гудзинського. К.: ІПК ДСЗУ, 2010. 212с.
33. Харламова О.В. Обліково-методичний інструментарій трансформації фінансової звітності в МСФЗ-формат. Економічний випуск Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Г. Сковороди. 2015. № 27/1. С. 66–71.
34. Хомин П.Я. Формування системи звітності сільськогосподарських підприємств та її облікового забезпечення: автореф. дис. ... докт. економ. наук. П.Я. Хомин. К., 2004. 30 с.
35. Хотинський Ю. Організаційні аспекти бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік і аудит. 2003. - №4. С. 36-39.
36. Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: навч. посібник/ Ю. С. Цал-Цалко. К.: ЦУЛ, 2002. 360с.
37. Цветкова Н. Суттєвість інформації фінансової звітності та її вплив на економічні рішення користувачів. Бухгалтерський облік і аудит, 2007. №7. С. 38-45.
38. Чалий І. Звіт про фінансові результати: проблемні аспекти. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 13. С. 15–19.
39. Шимоханская Т.В. Совершенствование методологии учетно-аналитического обеспечения устойчивого развития организаций : автореф. дис. ... на

соискание уч. степени доктора экон. наук : спец. 08.00.12 «Бухгалтерский учет, статистика». Т.В. Шимоханская. М., 2011. 51 с.

40. Щирська А.Ю. Сукупність характеристик якості облікової інформації для управління підприємством. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ztu.edu.ua/ua/science/conference/files/world.../Shchyrska+.docx>.